

De grote sprong voorwaarts van TMG en Wegener

Inlegvellen in Schagen? Re

Onlangs maakten de Telegraaf Media Groep (TMG) en Mecom hun strategische plannen bekend. Piet Bakker, lector massamedia en digitalisering, analyseert de voornemens van de uitgevers. 'Dichtbij.nl zou wel eens als winnaar uit de bus kunnen komen.'

TEKST PIET BAKKER FOTO MAARTJE SPLINTER

Het was natuurlijk niet waar, maar het stond er toch maar: 'Een groot landelijk dagblad heeft te kennen gegeven onze krant te willen vervangen door een inlegveld in dat dagblad'. Met 'onze krant' werd de Schager Courant bedoeld en met 'een groot landelijk dagblad' De Telegraaf. De afdeling Schagen van de SP en de gemeenteraadsfracties van D66, VVD en CDA voeren een handtekeningactie om dit plan in de kiem te smoren. In het naburige Alkmaar verzamelt de redactie boze lezersbrieven om die door te sturen naar het hoofdkantoor van moederbedrijf De Telegraaf. In de plannen die TMG in december naar buiten bracht was overigens geen sprake van inlegvellen, maar dat regiokranten ongerust zijn, is een understatement. En bij veel lezers werkt de naam 'Telegraaf' nog steeds als een rode lap op een stier.

Geen inlegvellen in Schagen dus maar wel 'gedeelde content', '70 miljoen kostenbesparing', 'bundeling van de printonderdelen in één organisatie', 'regionale katernen bij De Telegraaf' en 'bij elkaar brengen van online activiteiten'. Genoeg om de journalisten van Telegraafdochter Noordhollands Dagblad 'pislink' te krijgen: 'We passen er voor om in een sterf-

huisconstructie terecht te komen.'

De collega's van de Wegener kranten hebben zich nog niet geroerd, maar ook hen is een bezuinigingsoperatie van 70 miljoen, ontslagen, afstoten van titels, *integration* en *outsourcing* beloofd. Die 70 miljoen geldt voor het hele Mecom-concern, dus inclusief de Deense en Poolse onderdelen – maar de hardste klappen gaan in Nederland vallen. De Deense Mecom-collega's riepen een wilde staking uit en wisten eruit te slepen dat daar 71 in plaats van 86 ontslagen gaan vallen.

In de beeldvorming mag de bezuiniging dominant zijn, in de plannen zelf ligt de nadruk op digitale ontwikkeling. 'Developing new revenue streams' volgens de nieuwe Mecom-CEO Tom Toumazis, 'transformatie van TMG in een leidend crossmediaal bedrijf' zegt TMG-CEO Herman van Campenhout. In beide plannen wordt gekozen voor een grote digitale sprong voorwaarts, maar er zijn verschillen.

Bij Wegener is het vooral een bezuinigingsoperatie, tegenover een besparing van € 70 miljoen tussen nu en 2014 steekt een investering van € 10 miljoen per jaar voor productontwikkeling schril af. De vraag is wat er met de rest van de bezuinigingen (en met de op-

brengsten van af te stoten onderdelen) gaat gebeuren. Wie de geschiedenis van Mecom kent, weet het antwoord: dat wordt gebruikt om de aandeelhouders tevreden te stellen (die door Mecom-oprichter David Montgomery een rendement van 15 procent is beloofd) en de enorme schuldenlast van het concern verder te laten dalen. Met teveel schulden kan het bedrijf moeilijk verkocht worden.

De droom van Mecom om als Europese megaspeler een hoofdrol te spelen is allang voorbij. Wegener was in 2007 de laatste grote aankoop. Een avontuur in Frankrijk mislukte nadat de journalisten van de begeerde Midi Libre groep in staking gingen. De Duitse kranten werden in 2009 verkocht om de enorme schuldenlast te verlichten. Ook Poolse bezittingen werden verkocht. Het afstoten van de Noorse Edda-groep wacht op goedkeuring van de mededingingsautoriteit, terwijl ook Deense kranten en de resterende Poolse bezittingen op de nominatie staan om verkocht te worden. Van Mecom blijven dan alleen Wegener en Media Groep Limburg (Limburgs Dagblad en Dagblad de Limburger) over, hoewel voor die laatste titels gevreesd moet worden gezien de uitlatingen over 'lower margin businesses' en *integration*. De nieuwe CEO zegt het onomwonden in de Strategic Presentation: 'giving greater focus to the Netherlands as the Group's centre of gravity.' Het meest concrete in de Mecom-plannen – afgezien van de bezuinigingen – is de introductie van betaalmodellen 'across all platforms' – dus niet alleen apps voor tablets en smartphones (iPad, Android, HTML5) maar ook voor de websites. Aangezien het zwaartepunt van de Mecom activiteiten regionaal nieuws is, moet niet uitgesloten worden dat ook nieuws uit Winterswijk, Renkum en Roermond op de één of andere manier achter de *paywall* komt. Ook hoopt men de abonnees (860.000 in Nederland) digitale aanbiedingen te doen via Sweetdeal. De belangrijkste vraag is hoe realistisch het is om daar een grote omzet uit te verwachten. Kranten op iPad, mobiel nieuws

'De Telegraaf heeft meer in kas dan Wegener en trekt dan ook veel meer uit'

nkum achter de paywall?

Onthulling van het nieuwe logo op het dichtbij-pand in Purmerend op de dag dat dichtbij.nl live ging in vrijwel heel Noord- en Zuid-Holland.

en een Groupon-kloon gaan op korte termijn zeker geen miljoenen opleveren.

De Telegraaf heeft meer in kas dan Wegener en trekt dan ook veel meer uit voor de digitale ambities. Men wil ook € 70 miljoen besparen in de komende vier jaar maar daar staat een investeringsbudget van € 300 miljoen tegenover. Dat geld is vooral voor acquisities. TMG heeft een paar jaar geleden de strategie omgegooid en doet weinig meer aan eigen ontwikkeling. Hyves was een grote vis maar ook diensten als Relatieplanet, Sky Radio, Keesing Media, GeenStijl, Ticketplus, Jaap.nl, Groupdeal en Sugababes werden niet zelf ontwikkeld. Het aankoopbeleid van de Amsterdamse uitgever beperkt zich niet tot nieuws – op dat gebied is er in Nederland ook weinig meer te koop. Wellicht de kranten van NDC Media – een buitenkansje waar TMG wel en Wegener waarschijnlijk geen geld voor heeft.

Maar als het concern zo goed in de slappe was zit, waarom dan toch die bezuinigingen? Ook

TMG is beducht voor de aandeelhouders. In 2008 dreigde een coup van een club waarbij Cyrte (Delta Lloyd, John de Mol), vastgoedhandelaar Jan Dirk Paarlberg en Marcel Boekhoorn (De Pers) betrokken zouden zijn. Cyrte ontkent overigens enige betrokkenheid. Maar de angst voor aandeelhouders is gezaaid door de berichten over de plannen van het trio. Ook minderheidsaandeelhouders kunnen het een bedrijf erg moeilijk maken (zie ABN Amro). Het idee was dat TMG veel te laag gewaardeerd was. En een bedrijf met teveel vet op de boten is een eenvoudige prooi voor activistische aandeelhouders: kopen, bezuinigen, splitsen en met winst doorverkopen is het devies. Kostenbesparing is een probaat middel om de aandeelhouders tevreden te stellen.

De consequenties van die besparingen kunnen voor de regionale kranten van TMG ingrijpend zijn. Verlies van zelfstandigheid ('bundeling') betekent dat de zeggenschap naar Amsterdam verhuist, integratie ('gedeelde content') kan

betekenen dat De Telegraaf een deel van de niet-regionale content (sport, binnenland, features, roddel) gaat leveren. De angstdroom van de regiokranten is dat hun krant misschien geen inlegvel wordt, maar wel een veredelde Telegraaf-editie. De plannen om eigen Telegraaf-regiokaternen te gaan maken zal die ongerustheid er niet minder op gemaakt hebben.

Een grote verandering die de regiokranten van TMG te wachten staat betreft de positie van de online activiteiten. Het 'transformatieplan' is daar duidelijk over, het 'bij elkaar brengen van nu veelal

apart georganiseerde online-activiteiten', het oprichten van 'regionale portals' en het inzetten van 'eigen en geaggregeerde content' kan maar op één ding duiden: het naast elkaar bestaan van drie lokale platformen (de websites van de kranten, vandaag.nl en dichtbij.nl) heeft z'n langste tijd gehad. Net zoals TMG-dochter regioweb is opgegaan in dichtbij.nl zullen ook de andere merken geïntegreerd worden.

Dichtbij.nl zou wel eens als winnaar uit de bus kunnen komen. Het is landelijk uitgerold, doet aan aggregatie en het inzetten van eigen content (nu vooral van eigen huis-aan-huisbladen) en kan ook aanhaken bij de nieuwe regiokaternen van De Telegraaf. Op dat moment wordt de angstdroom van Alkmaar en Schagen (en Haarlem, Hilversum, Purmerend, Hoorn, Den Helder, Leiden, Enkhuizen en Zaandam) werkelijkheid: bestuurd vanuit Amsterdam, content van de Telegraaf en geen zeggenschap meer over de eigen website.